

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως 176 /2015
ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Α΄ Ολομέλειας Διακοπών
Συνεδρίαση της 22 - 7 - 2015

Σύνθεση:

Πρόεδρος:

Μιχαήλ Απέσσος, Πρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Μέλη:

Ηλίας Ψώνης, Αλέξανδρος Καραγιάννης, Χρυσαφούλα Αυγερινού, Αντιπρόεδροι του Ν.Σ.Κ., Ιωάννης Διονυσόπουλος, Αντώνιος Κλαδιάς, Νικόλαος Μουδάτσος, Παρασκευάς Βαρελάς, Ασημίνα Ροδοκάλη, Θεόδωρος Ψυχογιός, Σπυρίδων Παπαγιαννόπουλος, Παναγιώτης Σπανός, Γεώργιος Κανελλόπουλος, Βασιλική Πανταζή, Ευγενία Βελώνη, Νίκη Μαριόλη, Ανδρέας Ανδρουλιδάκης, Βασιλική Τύρου, Στυλιανή Χαριτάκη, Δημήτριος Χανής, Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης, Δήμητρα Κεφάλα, Γεώργιος Ανδρέου, Δημήτριος Αναστασόπουλος, Ελένη Σβολοπούλου, Αλέξανδρος Ροϊλός, Αθηνά Αλεφάντη, Αγγελική Καστανά, Ελένη Πασαμιχάλη, Σταύρος Σπυρόπουλος, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής:

Βασίλειος Κουρούμαλης, Πάρεδρος ΝΣΚ.

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται, εάν το σχέδιο εξυγίανσης της « Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών Σητείας» και νυν «Ένωσης Αγροτικών

Συνεταιρισμών Σητείας – Αγροτική Εταιρική Σύμπραξη Α.Ε.», σύμφωνα με την παρ. 3 εδ. εε' του άρθρου 19 του ν. 4015/2011, δεσμεύει το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ ως προς τον περιορισμό των συνολικών οφειλών της ως άνω Ένωσης προς το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ σε ποσοστό 30%, καθόσον στο ποσό της κύριας οφειλής συμπεριλαμβάνεται και ποσό που αντιστοιχεί στις εισφορές των απασχολούμενων κατά το μέρος που τους αναλογεί, το οποίο έχει μεν παρακρατηθεί από το σύνολο των συμβατικών ή των πράγματι καταβαλλομένων αποδοχών τους, χωρίς ωστόσο να έχει αποδοθεί, και η μη απόδοση εισφορών απασχολούμενων, που έχουν παρακρατηθεί, αποτελεί ποινικό αδίκημα και διώκεται σύμφωνα με τον α.ν. 86/1967 ως αδίκημα υπεξαίρεσης.

Αριθμός Ερωτήματος: Ε66/4/19-5-2015 Διοίκησης ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (Γεν. Δ/νση Ασφαλιστικών Υπηρεσιών-Διεύθυνση Ασφάλισης-Εσόδων, Τμήμα Αναγκαστικών Μέτρων).

Επί του ανωτέρω ερωτήματος εκδόθηκε η υπ' αρ. 133/2015 γνωμοδότηση του ΣΤ' Τμήματος του Ν.Σ.Κ., ο δε Διοικητής του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ με επισημειωματική του πράξη επί της γνωμοδότησης αυτής ζήτησε να εισαχθεί το ερώτημα στην Ολομέλεια. Κατόπιν τούτων, η Α' Ολομέλεια Διακοπών του ΝΣΚ γνωμοδότησε ως ακολούθως:

I. Στο ν. 4015/2011 (ΦΕΚ Α' 210), άρθρο 19 παρ. 3, εδ. γγ), εε), παρ. 5 και άρθρο 19 α παρ. 2, όπως ισχύουν, ορίζονται τα ακόλουθα:

« Άρθρο 19 παρ. 1.....2.....3.....

γγ) Οι ΕΑΣ, που έχουν αρνητική οικονομική θέση και αδυνατούν με την αύξηση του συνεταιριστικού τους κεφαλαίου να αποκτήσουν θετική οικονομική θέση ή να καταστούν οικονομικά βιώσιμες, σύμφωνα με την υποπερίπτωση εε),

μπορούν να αποφασίζουν τη λύση τους και θέση τους σε εκκαθάριση, σύμφωνα με τα άρθρα 24 και 25 του ν. 2810/2000.

εε) Οι ΕΑΣ, οι οποίες έχουν αρνητική οικονομική θέση, μπορούν, εφόσον επιθυμούν τη μετατροπή τους σε ΑΣ ή ΑΕΣ και δύνανται να εξυγιανθούν, να συντάξουν σχέδιο εξυγίανσης και αναδιάρθρωσης, με το οποίο όμως καθίσταται δυνατή η εξυγίανση και η βιωσιμότητα του νέου ΑΣ ή της ΑΕΣ, που θα προκύψει, από τη διαδικασία συγχώνευσης - μετατροπής. Τα σχέδια αυτά πρέπει να τύχουν της έγκρισης της ενυπόθηκης τράπεζας με το μεγαλύτερο ύψος απαιτήσεων κατά της ΕΑΣ, ή του εκκαθαριστή της υπό εκκαθάριση ΑΤΕ ΑΕ. Το σχέδιο εξυγίανσης και αναδιάρθρωσης που εκπονείται κατά τα παραπάνω, εφόσον το αποδεχθούν εγγράφως πιστωτές των ΕΑΣ που εκπροσωπούν τουλάχιστον το 51% των συνολικών οφειλών, συμπεριλαμβανομένων των ενυπόθηκων δανειστών, δεσμεύει και το Δημόσιο, τους ασφαλιστικούς οργανισμούς, κύριας και επικουρικής ασφάλισης, τους ΟΤΑ και τα ΝΠΔΔ. Η διάταξη ισχύει και για τις ΚΑΣΟ και ΚΕΣΕ, οι οποίες μετατρέπονται σε ΑΣ ή ΑΕΣ.

...5. «Τα νομικά πρόσωπα των ΑΣ που θα προκύψουν από την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού είναι καθολικοί διάδοχοι των ΑΣ και ΕΑΣ που θα συγχωνευθούν- μετατραπούν, κατά τα ανωτέρω, και τις υποκαθιστούν πλήρως σε κάθε δικαίωμα και υποχρέωση, καθώς και στις εκκρεμείς δίκες τις οποίες συνεχίζουν. Η διάταξη ισχύει και για τις ΑΕΣ που προέχονται από τη μετατροπή του παρόντος άρθρου».

« Άρθρο 19 α παρ. 1

2. Οι διατάξεις του άρθρου 115 του ν. 2238/1994, του άρθρου 14 του ν. 2523/1997, με εξαίρεση τις φορολογικές παραβάσεις της παραγράφου 1 του εδαφίου 4 του άρθρου αυτού, όπως ισχύουν, του άρθρου 55 του ν. 2859/2000, καθώς επίσης και οποιεσδήποτε άλλες διατάξεις νόμων, οι οποίες προβλέπουν ατομική και αλληλέγγυο ευθύνη φυσικών προσώπων με νομικό πρόσωπο, ή προσωπική κράτηση ή διοικητικά μέτρα ή διοικητικές κυρώσεις ή ποινική ή αστική ευθύνη, για τη μη καταβολή φόρων, τελών, εισφορών, δασμών προς το Δημόσιο ή ΝΠΔΔ συμπεριλαμβανομένων των οργανισμών κυρίας και επικουρικής ασφάλισης, αναστέλλονται, τα δε επιβληθέντα αίρονται, για χρονικό διάστημα ενός έτους, για τους Προέδρους και τα μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων των Αγροτικών

Συνεταιριστικών Οργανώσεων κάθε βαθμού (του ν. 2810/2000, όπως ισχύει, συμπεριλαμβανομένων και των συνεταιριστικών εταιρειών ΑΕ του άρθρου 32 του ίδιου νόμου), καθώς και για τους Γενικούς Διευθυντές, τους Διευθυντές, τους Διαχειριστές, τους Γραμματείς, τους Ταμίες των Οργανώσεων αυτών, εφόσον διαρκεί η θητεία τους ή έχει καθ' οιονδήποτε τρόπο λήξει μέχρι των έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, με την προϋπόθεση ότι οι οργανώσεις αυτές συγχωνεύονται, ή/και μετατρέπονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, ή τίθενται σε καθεστώς εκκαθάρισης, ή έχουν τεθεί σε εκκαθάριση με οποιονδήποτε τρόπο, συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εκκαθάρισεως και αυτή δεν έχει περατωθεί. Για τα πρόσωπα της παραγράφου αυτής, χορηγείται φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα. Για το ίδιο χρονικό διάστημα αναστέλλονται και όλες οι ποινικές υποθέσεις, που εκκρεμούν ενώπιον των ποινικών δικαστηρίων, για τα προαναφερόμενα πρόσωπα και για τις ίδιες αιτίες. Η άνω διάταξη δεν έχει εφαρμογή για τις περιπτώσεις, που τα προαναφερόμενα πρόσωπα έχουν καταδικασθεί για αδικήματα από δόλο σε βάρος της περιουσίας όλων των προαναφερόμενων νομικών προσώπων. Η ανωτέρω προθεσμία μπορεί να παραταθεί για χρονικό διάστημα ενός έτους με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Ο χρόνος της ανωτέρω αναστολής δεν συνηπολογίζεται στο χρόνο κάθε είδους αστικής ή ποινικής παραγραφής τυχόν αδικημάτων, παραβάσεων και απαιτήσεων του Δημοσίου.

Η αναστολή εκτέλεσης ισχύει και για κατασχέσεις απαιτήσεων των ως άνω φυσικών προσώπων, που έχουν επιβληθεί στα χέρια τρίτων.

Η άνω προθεσμία της αναστολής ισχύει μέχρι το πέρας της διαδικασίας της εκκαθάρισεως, της ειδικής εκκαθάρισεως και της πτωχεύσεως.

Αναστέλλεται για τα πρόσωπα της παραγράφου αυτής, κάθε πράξη εκτελέσεως που αφορά στην ατομική τους περιουσία κινητή και ακίνητη επισπευδομένη εναντίον τους και με την άνω ιδιότητά τους, σε όλα τα προαναφερόμενα νομικά πρόσωπα, από οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο συμπεριλαμβανομένου του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ, των Οργανισμών κυρίας και επικουρικής Ασφάλισης, κατά το χρονικό διάστημα, που διαρκεί ή εκκαθάριση ή η

ειδική εκκαθάριση ή η πτώχευση των νομικών αυτών προσώπων και μέχρι το πέρας αυτής, με εξαίρεση τον εκκαθαριστή ή τον σύνδικο».

Εξάλλου, στον α.ν. 86/1967 (ΦΕΚ Α' 136), άρθρο 1 παρ.1 και 2, ορίζονται τα ακόλουθα:

«1. Όστις υπέχων νόμιμον υποχρέωσιν καταβολής των βαρυνουσών αυτών τον ίδιον ασφαλιστικών εισφορών (εργοδοτικών), ασχέτως ποσού, προς τους εις το Υπουργείον Εργασίας υπαγομένους πάσης φύσεως Οργανισμούς Κοινωνικής Πολιτικής ή Κοινωνικής Ασφάλισης ή ειδικούς Λογαριασμούς, δεν καταβάλλει ταύτας εντός μηνός, αφ' ης αύται κατέστησαν απαιτηταί, προς τους ως άνω Οργανισμούς τιμωρείται δια φυλακίσεως τουλάχιστον τριών μηνών και χρηματικής ποινής τουλάχιστον 10 χιλιάδων δραχμών.

2. Όστις παρακρατών ασφαλιστικάς εισφοράς των παρ' αυτώ εργαζομένων επί σκοπώ αποδόσεως εις τους κατά την παράγραφον 1 Οργανισμούς δεν καταβάλλει ή δεν αποδίδει ταύτας προς τους ανωτέρω Οργανισμούς εντός μηνός αφ' ης κατέστησαν απαιτηταί τιμωρείται επί υπεξαίρεσει δια φυλακίσεως τουλάχιστον 6 μηνών και χρηματικής ποινής τουλάχιστον 10 χιλιάδων δραχμών».

II. Με την από 8-1-2015 αίτησή της προς το Υπ/μα ΙΚΑ-ΕΤΑΜ Σητείας, η πρώην «Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών (ΕΑΣ) Σητείας», η οποία αποτελούσε Δ/βάθμια Αγροτική Συν/κή Οργάνωση και τώρα αποτελεί, κατόπιν μετατροπής της σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4015/2011, «Ένωση Αγροτικών Συν/σμών Σητείας.- Αγροτική Εταιρική Σύμπραξη ΑΕ», ζήτησε να προβεί σε άμεση καταβολή του 30% του συνόλου των οφειλών της προς το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ. Για τον σκοπό αυτό κατέθεσε την υπ' αριθ. 415/29-12-2014 Πράξη μετατροπής της ΕΑΣ-Σητείας σε Αγροτική Εταιρική Σύμπραξη (Α.Ε.Σ.) ΑΕ, ως και την υπ' αριθ. 163397/30-12-2014 απόφαση της Αντ/ρχη Λασιθίου, με την οποία χορηγήθηκε η άδεια σύστασης της αιτούσας Αγροτικής Εταιρικής Σύμπραξης.

Επειδή η ΕΑΣ Σητείας είχε αρνητική οικονομική θέση, συνέταξε το από Δεκέμβριο 2014 Επιχειρηματικό Σχέδιο Αναδιάρθρωσης και Εξυγίανσης, το οποίο έγινε αποδεκτό από την πιστώτρια «Τράπεζα Πειραιώς» με το από 24-12-2014, έγγραφο ,η οποία ήταν ενυπόθηκη δανειστρία εκπροσωπούσα τουλάχιστον το 51% των οφειλών της ΕΑΣ Σητείας. Στο σχέδιο εξυγίανσης, εκτός των άλλων, προβλέπεται κούρεμα («haircut») 70%, επί της οφειλής της πρώην ΕΑΣ Σητείας

προς τους Ασφαλιστικούς Οργανισμούς και το Δημόσιο με άμεση καταβολή του υπολοίπου 30%.

Η ΕΑΣ Σητείας έχει οφειλές προς το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ από βεβαιωμένες καθυστερούμενες ασφαλιστικές εισφορές, μισθολογικών περιόδων απασχόλησης 1-4-2009 έως 31-12-2014, οι οποίες ανέρχονται σε 3.114.697 ευρώ.

III. Κατά τη συζήτηση ενώπιον του Ολομελείας επί του εξεταζομένου ερωτήματος διατυπώθηκαν δύο γνώμες:

A. Κατά τη γνώμη της πλειοψηφίας, που απαρτίστηκε από τον Πρόεδρο Μιχαήλ Απέσσο, του Αντιπροέδρου Ηλία Ψώνη, Αλέξανδρο Καραγιάννη και Χρυσάφουλα Αυγερινού, και τους Νομικούς Συμβούλους του Κράτους Ιωάννη Διονυσόπουλο, Αντώνιο Κλαδιά, Νικόλαο Μουδάτσο, Ασημίνα Ροδοκάλη, Σπυρίδωνα Παπαγιαννόπουλο, Παναγιώτη Σπανό, Γεώργιο Κανελλόπουλο, Βασιλική Πανταζή, Νίκη Μαριόλη, Ανδρέα Ανδρουλιδάκη, Βασιλική Τύρου, Στυλιανή Χαριτάκη, Δημήτριο Χανή, Νικόλαο Δασκαλαντωνάκη, Δήμητρα Κεφάλα, Γεώργιο Ανδρέου, Δημήτριο Αναστασόπουλο, Ελένη Σβολοπούλου, Αλέξανδρο Ροϊλό, Αθηνά Αλεφάντη, Αγγελική Καστανά, Ελένη Πασαμιχάλη και Σταύρο Σπυρόπουλο (ψηφοί είκοσι επτά – 27), από την ερμηνεία των ανωτέρω διατάξεων συνάγονται τα ακόλουθα:

1. Οι ΕΑΣ που έχουν αρνητική οικονομική θέση και εφόσον επιθυμούν τη μετατροπή τους σε Α.Σ (Αγροτικό Συνεταιρισμό) ή ΑΕΣ ('Ενωση Αγροτικών Συν/σμών) οφείλουν να τηρήσουν τις προϋποθέσεις της παρ. 3 εδ. εε) του ν. 4015/2011 και να συντάξουν σχέδιο εξυγίανσης και αναδιάρθρωσης, το οποίο, εφόσον το εγκρίνει η ενυπόθηκη τράπεζα με το μεγαλύτερο ύψος απαιτήσεων και το αποδεχθούν πιστωτές που εκπροσωπούν τουλάχιστον το 51% των συνολικών οφειλών, συμπεριλαμβανομένων και των ενυπόθηκων δανειστών, τότε δεσμεύει και το Δημόσιο, τους ασφαλιστικούς οργανισμούς κλπ., χωρίς καμμία διάκριση ως προς την αιτία και το είδος των οφειλών (π.χ. παρακρατηθείσες εισφορές). Ο από 14-5-2015 πίνακας ληξιπρόθεσμων χρεών οφειλέτη (της ΕΑΣ Σητείας - Αγροτική Εταιρική Σύμπραξη ΑΕ) συνολικού ποσού 3. 114.697 Ευρώ, ουδεμία διάκριση κάνει ως προς το είδος των οφειλών της, εργατικών ή εργοδοτικών. Ο νόμος δεν θέτει καμία άλλη προϋπόθεση, ούτε εξαρτά την επέλευση της συνέπειας που προβλέπει από την έγκριση τυχόν διοικητικής ή δικαστικής αρχής, όπως συμβαίνει στην

περίπτωση της εξυγίανσης του άρθρου 99 του πτωχευτικού Κώδικα (βλ. Πρακτικό 2265/2015 του Α' Τμήματος του ΝΣΚ). Ο πρόσφατα ψηφισθείς ν. 4321/2015 (ΦΕΚ Α' 32), αρ. 28 παρ. 15 περ. β', όρισε ότι κατά τη διάρκεια της ρύθμισης και εφόσον τηρούνται οι όροι αυτής και καταβάλλονται οι τρέχουσες ασφαλιστικές εισφορές : «αναστέλλεται η ποινική δίωξη σε βάρος των υπευθύνων κατά τις διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 1 του α.ν. 86/1967.....» Ο ανωτέρω τιμωρεί και την μη απόδοση εργοδοτικών και εργατικών εισφορών χωρίς καμμία άλλη διάκριση.

Σημειώνεται και ότι με το άρθρο 19α παρ. 2 του ν. 4015/2011, αναστέλλεται το δικαίωμα των ασφαλιστικών οργανισμών (και του Δημοσίου) για επιβολή αναγκαστικών μέτρων εισπραξης σε βάρος των περιουσιακών στοιχείων των Προέδρων και λοιπών μελών της διοίκησης κλπ. Αναστέλλεται, επίσης, η ποινική δίωξη για παραβάσεις του α.ν. 86/67 περί μη καταβολής ασφαλιστικών εισφορών προς το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ είτε εργοδοτικών είτε εργατικών. Με την υ.α. 1193/160351 (ΦΕΚ Β' 3514/29-12-2014) η προθεσμία της ανωτέρω παραγράφου παρατείνεται μέχρι 31-12-2015. Τα ανωτέρω έχουν γίνει δεκτά με τις ΕΓΚ 70/2013- 14/2014 – Εγκυκλίου) του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (σχ. και υπ' αριθ. 191/2013 απόφαση του Τριμελούς Εφετείου Λάρισας σε Συμβούλιο).

Κατόπιν των ανωτέρω, κατά τη γνώμη της πλειοψηφίας, στο εξεταζόμενο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι δεσμεύει το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ το υποβληθέν σχέδιο εξυγίανσης της «'Ενωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών Σητείας» και νυν «'Ενωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών Σητείας –Αγροτική Έταιρική Σύμπραξη ΑΕ», που έχει υποβληθεί και πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 19 του ν. 4015/2011, ανεξαρτήτως εάν στην κύρια οφειλή της ΕΑΣ Σητείας υπάρχει κατά το 1/3 οφειλή από εισφορές εργαζομένων, των οποίων η μη απόδοση διώκεται σύμφωνα με τον α.ν. 86/1967, καθόσον το σχέδιο εξυγίανσης καταλαμβάνει τις ασφαλιστικές εισφορές ως αναγκαία εκ του νόμου συνέπεια, αφού κατά το άρθρο 19 παρ. 3 εδαφ. εε' το σχέδιο εξυγίανσης και αναδιάρθρωσης δεσμεύει γενικά και τους ασφαλιστικούς οργανισμούς κύριας και επικουρικής ασφάλισης.

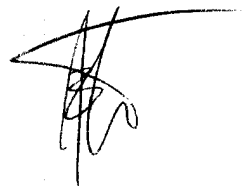
Β. Κατά τη γνώμη της μειοψηφίας, που απαρτίστηκε από τους Νομικούς Συμβούλους του Κράτους Παρασκευά Βαρελά, Θεόδωρο Ψυχογιό και Ευγενία Βελώνη (ψηφοί τρεις – 3):

Σύμφωνα με το άρθρο 26 του αν.ν. 1846/1951 (ΦΕΚ Α' 179), ως ισχύει, ορίζεται ότι: «1. Δια την καταβολήν των εισφορών των ασφαλισμένων ευθύνεται επί παρεχόντων εξηρημένην εργασίαν ο εργοδότης.....»

5. Κατά την πληρωμήν των μισθών επί παρεχόντων εξηρημένην εργασίαν ο εργοδότης υποχρεούται να παρακρατή τα τμήματα των εισφορών τα βαρύνοντα τους ασφαλισμένους. Εάν ο εργοδότης δεν εκπληρώσει την υποχρέωσίν του ταύτην εντός διμήνου από της ημέρας της πληρωμής των μισθών η καταβολή της τε εργοδοτικής και της εισφοράς του ασφαλισμένου βαρύνει τον εργοδότην».

Κατά τη σαφή έννοια των παραπάνω διατάξεων ,οι ασφαλιστικές εισφορές, τις οποίες είναι υποχρεωμένοι να καταβάλλουν στο ΙΚΑ για κάθε ημέρα εργασίας τους, όσοι παρέχουν εξαρτημένη εργασία, παρακρατούνται υποχρεωτικά, κατά τη πληρωμή του μισθού από τον εργοδότη, δηλαδή το φυσικό ή νομικό πρόσωπο για λογαριασμό του οποίου προσφέρει την εργασία του το υπαγόμενο στην ασφάλιση πρόσωπο (ΑΠ 282/2012), ο οποίος ευθύνεται για την καταβολή τούτων, στον ασφαλιστικό οργανισμό βαρυνόμενος ο ίδιος με την καταβολή και των εργατικών εισφορών σε περίπτωση που δεν εκπληρώνει την υποχρέωση της παρακράτησής τους εντός διμήνου από την ημέρα της πληρωμής του μισθού. Επομένως, το ποσό των ασφαλιστικών εισφορών δεν είναι καταβλητέο στον εργαζόμενο αλλά ανήκει στον ασφαλιστικό οργανισμό, υπέρ του οποίου παρακρατείται (βλ. ad hoc Γν. ΝΣΚ 427/2012, 186/2013). Ενόψει των ανωτέρω , η απόδοση των παρακρατούμενων ασφαλιστικών εισφορών δεν αποτελεί εκπλήρωση ίδιας ασφαλιστικής υποχρέωσης του υποχρέου σε παρακράτηση (εργοδότη), αλλά εκπλήρωση της σχετικής υποχρέωσης των μισθωτών, στις αποδοχές των οποίων ενεργείται η παρακράτηση.

Γίνεται δε παγίως δεκτό ότι, με τις ανωτέρω διατάξεις (ως και με τις διατάξεις του Κανονισμού Ασφάλισης του ΙΚΑ), που ορίζουν τις υποχρεώσεις του εργοδότη ως προς την απόδοση των ασφαλιστικών εισφορών, «θεσπίζεται σύστημα εξασφαλίζον την είσπραξη των εξ εισφορών εσόδων του ΙΚΑ, ήτοι εσόδων αναγκαίων προς το σχηματισμό του ασφαλιστικού του κεφαλαίου» (Γν. ΝΣΚ 441/03, ΣτΕ 1717/94, 1670/90, 1146/84 κλπ.). Συνάγεται, συνεπώς, ότι η, κατά το μάλλον, απρόσκοπτη και πιστή υλοποίηση των ως άνω υποχρεώσεων του εργοδότη είναι κεφαλαιώδους σημασίας για την ύπαρξη λειτουργικού ασφαλιστικού

συστήματος και ως εκ τούτου πρέπει να αποτελεί βασική επιδίωξη της έννομης τάξης, υποχωρούσα μόνο μετά από αντίθετη ρητή και ειδική νομοθετική ρύθμιση.

Εξάλλου, επί συναφών ζητημάτων προς το εδώ ερευνώμενο ζήτημα, δηλαδή επί της δυνατότητας ή μη διαγραφής χρεών που προέρχονται από επίσης παρακρατούμενες επιβαρύνσεις και συγκεκριμένα από παρακρατούμενους φόρους, έχει γίνει παγίως δεκτό, ότι η απόδοση των παρακρατούμενων φόρων δεν αποτελεί εκπλήρωση ίδιας φορολογικής υποχρέωσης του υποχρέου σε παρακράτηση (εργοδότη), αλλά εκπλήρωση φορολογικής υποχρέωσης των μισθωτών (ή ελευθέρων επαγγελματιών) στις αποδοχές των οποίων ενεργείται η παρακράτηση, ο δε υπόχρεος σε παρακράτηση, υποχρεούμενος σε απόδοση των παρακρατηθέντων ποσών, ενεργεί αντί του πραγματικού υποχρέου και, συνεπώς, η απόδοση του εν λόγω φόρου στο δημόσιο ταμείο δεν αποτελεί εξόφληση χρέους προς το Δημόσιο του υποχρέου σε παρακράτηση (ΣΤΕ 2084/2000, 1841/2000, 1617, 1313/1994, 962/1992 κλπ. επίσης ΝΣΚ 244/2012, 477/2006).

Επομένως, στο πλαίσιο της ως άνω πάγιας ερμηνευτικής παραδοχής, γίνεται δεκτό ότι δεν είναι επιτρεπτή η υπέρ του εργοδότη ρύθμιση ή ο περιορισμός ή η αναστολή απόδοσης των ως άνω παρακρατηθέντων φόρων, στο πλαίσιο διαφόρων διατάξεων που κατά καιρούς έχουν θεσπίσει ρυθμίσεις με τέτοιο περιεχόμενο, όπως είναι το άρθρο 44 του ν. 1892/90 (βλ. ΣΤΕ 2084/2000), το άρθρο 50 & 3 του ν. 2000/91 (βλ. ΣΤΕ 1841/2000), το άρθρο 8 & 4 το ν. 1386/83 (βλ. ΣΤΕ 1617, 1313/1994, 962/1992 κλπ.).

Κατ' ακολουθία, είναι προφανές ότι, για την ταυτότητα του νομικού λόγου, οι εκ μέρους της προαναφερόμενης εργοδότης (Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών) παρακρατηθείσες και μη εισέτι αποδοθείσες στο ΙΚΑ εισφορές των απασχολούμενων της δεν είναι επιτρεπτό να υπαχθούν στο υποβληθέν προς το ΙΚΑ σχέδιο εξυγίανσης της ως άνω Ένωσης, παρά το γεγονός ότι στις σχετικές διατάξεις του ν. 4015/2011 δεν γίνεται καμία διάκριση ως προς τις οφειλές αυτές, καθόσον, ως ελέχθη, από τη φύση τους αποτελούν οφειλές τρίτων προσώπων για λογαριασμό των οποίων απλώς μεσολαβεί ο παρακρατών εργοδότης και για τις οποίες, ευλόγως, δεν νοείται απομείωση στο πλαίσιο εξυγιαντικής διαδικασίας, που αφορά αποκλειστικά στο πρόσωπο του τελευταίου. Ενδεχόμενη δε υπαγωγή των οφειλών αυτών στη διαδικασία εξυγίανσης θα ισοδυναμούσε, κατ' αποτέλεσμα, με

υπεξαίρεση των εισφορών αυτών από τον εργοδότη, αφού αυτός θα καταστεί δικαιούχος των σχετικών ποσών, αντί του πράγματι δικαιούχου ασφαλιστικού οργανισμού, χωρίς να υφίσταται ρητή και ειδική προς τούτο νομοθετική ρύθμιση.

IV. Κατόπιν τούτων, η Α' Ολομέλεια Διακοπών του Ν.Σ.Κ. γνωμοδοτεί, κατά πλειοψηφία, ότι στο εξεταζόμενο ερώτημα αρμόζει απάντηση θετική, ότι δηλαδή δεσμεύει το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ το υποβληθέν σχέδιο εξυγίανσης της « Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών Σητείας» και νυν « Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών Σητείας – Αγροτική Έταιρική Σύμπραξη ΑΕ», που έχει υποβληθεί και πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 19 του ν. 4015/2011, ανεξαρτήτως εάν στην κύρια οφειλή της ΕΑΣ Σητείας υπάρχει κατά το 1/3 οφειλή από εισφορές εργαζομένων, των οποίων η μη απόδοση διώκεται σύμφωνα με τον α.ν. 86/1967.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 24-7-2015

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΜΙΧΑΗΛ ΑΠΕΣΣΟΣ

Πρόεδρος του ΝΣΚ

Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΥΡΟΥΜΑΛΗΣ

Πάρεδρος του ΝΣΚ